

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉО ЈЕДА ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 6. Септембра 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врте
Претплату ваља слаати упутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

ГРАЂАНСТВУ

Према извештајима грађанских комисија, које врше санитарски преглед дворишта, грађанство се врло слабо одазива наредби о одржавању чистоће и дезинфекцији нужника и помијара. Пошто летња топлота још нијепустила а а опасност од колере још није престала, то суд општине вар. Београда, позван тач. 6. чл. 36. закона о општинама понова и то последњи пут

наређује:

- 1.) Да се дворишта одржавају у чистоћи;
- 2.) Да се нужници и помијаре држе и уредно дезинфекују карболом и галицом као прописаним средствима;
- 3.) Да се улице три пут у одређене дане чисте, и
- 4.) Да се коров и травуљина испред и у плацевима, испред кућа на улицама, по двориштима и баштама сече и уништава.

Овом се приликом напомиње грађанству, да ће се са непослушнима поступити по § 326 крив. закона, у вези са расписом г. министра унутрашњих дела од 7. Јула 1886. год. СБр. 3907, а казна је по тој законској одредби до тридесет дана затвора или сто педесет динара у новцу.

Имена свију кажњених изнеће се на јавност преко „Општинских Новина“.

АБр. 9057. Од суда општине вар. Београда 14. Августа 1892. године.

НАРЕДБА

Општински суд приметно је: да се равни одпатци покуњени са ђубришта, као што су: коске, старе крпе хартије, стакларије и томе подобно носе по свима варошким тржиштима и улицама ради продаје. Како је ово противно санитарским прописима о одржавању чистоте која је један од најбитнијих услова за здравље становништва, то суд општине вар. Београда позван чл. 36. зак. о општинама за одржавање санитарских прописа,

наређује:

да се продаја и куповина ових одпадака може вршити од сада само на друму вишничком и нигде више.

Ко би противно поступио овој наредби казниће се по § 326. крив. закона.

Од суда општине вар. Београда 20. Августа 1892. г. АБр. 9231.

ОБЈАВА

Општини београдској потребно је за храну коња пожарне чете и волова 180.000 килограма сена

Како је одбор општински у седници својој од 17. Августа ове године решио: да ову набавку изврши општина сама непосредно од произвођача, то суд општине вароши Београда, позива сва она лица, која имају извесне количине сена на продају, да исто дотерују и пријаве се г. Кости Чупићу старешини одељка Палилулског, где ће се подврћи комисијом прегледу затим вршити пријем и упут на општинску касу за исплату. Цену сена одбор општински означаио је до пет динара сто килограма с обзиром на каквоћу.

Сено мора бити ово годишње, суво, чисто, несме бити шеварито, ритно, старокошено, прашљиво труло, закисло и водоупорно.

Од суда општине Београдске 2. Септембра 1892. год. СБр. 14577. у Београду.

ОБЗНАНА

Према објави управе водовода Бр. 1723 од 17 Јула т. г. до сада су од управе водовода добили уверење да могу вршити инсталацију водовода по кућама ова лица:

1. Игњат Рудлоф и Нидермајер; Миланова ул Бр 2, кући Ивковића.
2. Петар Триков; Обилићев венац Бр. 22, кућа Андрејевића.
3. Петар Ј. Петровић; Миланова улица Бр. 8, кућа Марка Лека.
4. Ганц и Комп; Кнез Маланова ул. Бр. 58 кућа М. Божићевића.
5. Вилхелм Баганц; Вук Караџића ул. Бр. 15. кућа В. Радуловића.
6. Радован Петровић инж, спомничка ул. бр. 7.
7. Борђе П. Наслас, Васина ул.
8. Борђе Мајнер инж. Београдска ул.
9. Петар Ковач машин. у држ. лабораторијуму.
10. Антон Матуш бравар, ул. Два јаблана, бр. 18.
11. Ранко Гођевац и комп. на Сави.

Извештавајући о овоме грађанство, управа водовода чини понова пажљивим сопственике кућа на то, да само онима поверавају грађење водовода, који имају уверење од управе водовода да тај посао могу радити. У исто доба управа водовода скреће пажњу сопственицима кућа, да је сваки онај, који се прими у каквој кући водовод

да гради, дужан најуре начинити скицу (нацрт) како мисли и где водовод да положи, а за тим и детаљан предрачун по што ће тај рад извршити. Кад се инсталатер погоди са сопствеником куће, дужан је инсталатер скицу са предрачуном поднети управи водовода на преглед. Ако управа водовода нађе да цене нису велике, овериће и скицу и предрачун и тек тада ће моћи инсталатер приступити раду.

Кад цео посао изврши дужан је инсталатер о томе извести управу водовода, ради прегледа и испитивања извршеног водовода и пошто му управа водовода изда уверење, да је посао добро извршио, може му сопственик исплатити погођену суму; При погађању треба сопственик увек да тражи од инсталатера, да за извршен посао и за употребљен материјал гарантује бар једну годину дана, као и да је за сву штету, која се услед рђавог материјала и рада зато време покаже, одговоран инсталатер. Ове обавезе, најбоље је, да инсталатер стави у своме предрачуну, који ће потписати.

20. Августа 1892 год.

Бр. 2100.

УПРАВА ВОДОВОДА

НАРЕДБА

Како је наступило време, када се на овдашње пијаце у великој мери доноси и продаје *разно јесење воће, зелен и остало аврће* и како се ови производи од стране грађанства у великој количини купује и троши, услед чега су се почеле гомилати велике гомиле ђубрета по приватним двориштима и прелазити у трулеж, чиме се ствара повољно земљиште за развијање оних честаци, које куже ваздух, те се отуда могу изродити разне заразне болести, то је суд општине београдске, — водећи строго рачуна о здравственом стању својих грађана, а увидевши да концесионари за изношење ђубрета нису у стању да испуњавају услове предвиђене уговором, — раскинуо уговор са овима у намери, да би се слободним извожењем постигла цељ, те да се ђубре из варошких дворишта што брже и уредније износи.

Но, да би суд ову своју намеру и у дело привео,

наређује:

Да сваки грађанин редовно износи ђубре из свога дворишта на место које је за то одредио суд општински, тако, како се ђубре неће никад нагомилавати.

Преглед о уредном извршавању ове наредбе, вршиће санитарске комисије које је суд општински одредио за ту цел.

Ко би противно поступио овој наредби казниће се по § 326 крив. зак. у вези са расписом г. министра унутр. дела од 7. Јула 1886. г. СБр. 3907.

Ђубре могу износити како досадањи концесионари тако и сваки други који би желео, само мора имати за то прописана кола и по такси коју одреди суд општински, а која ће бити прикована на дотичним колима за изношење ђубрета.

Таблице плехане на којима ће бити исписана такса, израдиће суд општински чију ће вредност платити они који би желели ђубре да износе.

Сва она лица, која желе да се баве овим послом дужни су се пријавити општинском суду за дозволу.

Од суда општ. вар. Београда 19. Августа 1892. год. АБр. 9041.

ПОЗИВ

Према наређењу VII. пуков. окр. команде од 13. овог месеца Бр. 9174. позивају се сви регрути из ранијих година, обавезници редовне, I и II. позива народне војске који су привремено или стално по чл. 3. ма које тачке правила за оцењивање способности за војну службу ослобођени, да неизоставно од 1. па најдаље до 20. Септембра ове године предстану VII. пук. окр. команда ради супер ревизионог прегледа.

Сваки обавезник понеће собом и уверење о неспособности које је од војне власти добио.

ЂУРА Ћ КАСТРИОТИЋ
СКЕНДЕРБЕГ

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

написао

Никола Вулић

(С једном генеалогском таблицом)

(Темат награђен првом видовданском наградом општине београдске.)

мото:

Скендербег је срца Обилића.
Његош.

Једино бисмо имали овде да напоменемо, да то неје могло бити одмах у почетку ове године, јер из тога времена има једно писмо млетачке господе о неким молбама Скендербеговим, а оно ни из далека не звони на какво непријатељство између њих.†)

Тај поступак млетачке господе без сумње

†) Га. Ljubić S., O odnošajih između južn. slav. i t. d. knj. IX. стр. 219. Senato Mar. II. с. 60. Писмо Скендербега и брата му Синише господи млетачкој од 12 фебруара.

Који од обавезника овом позиву не следује строго ће бити кажњен.

Од стране Суда општине вар. Београда 23. Августа 1892. год. Авр. 9105.

ОБЈАВА

Суду општине вароши Београда потребна је једна кућа за смештај кварта варошког управе вароши Београда са овим просторијама: 4 простране собе за смештај канцеларија; 3 простране и једна мања соба за смештај жандарма; једна кујна и један магацин за смештај разних ствари.

Кућа треба да је по могућству у средини кварта варошког и при земљи.

Позивају се сопственици кућа, који би хтели дати своју кућу под закуп да поднесу пријаве, у којима да наведу: у којој је улици кућа и колика је закупна цена.

Пријаве ће примати у суду општинском г. Димитрије Ј. Јанковић рачуновођа до 1. Октобра т. године.

Од суда општине вар. Београда 4. Септембра 1892 г. АБр. 6960

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА
63. ВАМРЕДНИ САСТАНАК

19. Августа 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Р: Маринковић, од одборника били: г. г. Н. Х: Поповић, Ђ. Ж. Нешић, С. Боторић, И. Ворђевић, К. Петровић, М. Триковић, Ф. Васиљевић, М. Јовановић, А. Одавић, М. Ђорић, Р. Драговић, В. С. Новаковић, М. Велизарић, Љ. Јовановић, М. Петровић, Поп Таса Капетан Спасић, Др. Алкалај, М. Јанковић Л. П. Дашковић, М: Ј. Марковић, Ст. Чађевић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 17. Августа о. г. и учињене су ове измене: у одлуци КНБр. 645 да се н. воизабратом повереништву придружи и старо повереништво, које је прегледале понуђене куће као и да ступи у погодбу са сопствеником.

неје могао бити ни мало пријатан Скендербегу. Он је истина увиђао да ће, полагањем каквог права на исти град, доћи можда у озбиљан сукоб и опасан рат с господом млетачком, али је опет било и узрока, који су га неминовно гонили, да ствар ту не узме тако олако. Безимени писац мисли, да је главни фактор у том подбадању на рат била увреда, коју Млечићи беху нанели Скендербегу, рекавши Боси, да је он знао за крвничку намеру Николе Дукаћина, па шта више и да је убијство њена сина било њихово заједничко дело. Али без сумње Скендербега су на то гонили много важнији узроци. Пре свега он је зацело мислио, да на Дајно, као на арбански град, сам има много више права не они, а после, јамачно му, као мудром и увиђавном владоцу, неје могло измаћи из ока ни то, да му Млечићи, учвршћујући све више своју владу на Балк. полуострву, могу с временом постати опасним непријатељем.

Што пак Барлеције и већина његових биографа наводе за узрок том улажењу његову у бој не знам неки уговор који је тобож постојао између њега и покојног Захарија, да онеме од њих, који преживи другог, припадне владавина умрлога, то

У одлукама КНБр. 641 и 640 да се каддрмисање ових улица не одобрава пошто није одобрено откопавање истих (види решење ГБр. 1740 од 17. Авг. 1892. год.).

II.

Председник износи одбору на мишљење молбе, којим се траже уверења о спромашном стању.

По прочитању тих молби АБр. 9170, 9144, 9162, 9176, 9181, СБр. 14702, 14684, 14732, 14723, 14640, 14707, 14650, 14741, одбор је изјавио мишљење, да се суд предходно увери о имовном стању молилаца Траје Марковића, Љубице Стевановић, Цветка Јаковљевића, Милана Грујића, Милана Младеновића, Николе Марјановића, Перке Коклић, Станка П. Станојевића, Ђорђа Н. Николића, Милована Генчића, Христине Боне, Јулке Ерлмајер, Ђорђа Цветковића, и Мите Искрића, па тек онда да им изда уверење.

III.

Одборник г. Свет. Боторић мола да се нареди, да могу грађани из околине узимати воде за своју потребу са чесме код општинског бунара код сењака.

Председник изјављује, да ће у овоме смислу издати логребну наредбу.

IV.

Одборник г. Ђорђе Ж. Нешић, саопштава, да предузимач за грађење електричног осветљења не односи земљу где је диреке усађивао него се иста растура и прашина прави.

Председник изјављује, да ће наредити предузимачу да земљу односи и каддру поправља.

V.

Одборник г. Андра Ј. Одавић предлаже, да се умножи вода на чесмама из новог водовода или да се хидранти отворе и из истог да се вода грађанима издаје.

По саслушању овога одбор је решио, да суд општински у споразуму са управом водовода учини према овоме предлогу што за најбоље нађе у којој цели се овлашћује да повећа број радника на терет партије за грађење водовода.

VI.

По прочитању протокола диспутације ГБр. 1739, држане 14. Августа 1892. год. за грађење каддрме у мостарској улици. Одбор је решио, да се грађење каддрме у Мостарској улици

је више но смешна басна.†) Зар Скендербег, који беше сама намет, могаше учинити тако нерасудан уговор, какав не прави нико на свету? И зар он неје помишљао, да ће можда некад имати и деце?

Ну да идемо даље.

Какав је положај заузимао Скендербег од тог догађаја па до почетка год. 1448., нама је потпуно непознато. Како смо напред споменули, млетачки архив пресушује у документима за нашу историју баш у ово време. Стари пак биографи могу нас, дабогме, још много мање у томе задовољити, јер је у њих убијство Захаријево било врло кратко време пре г. 48., а не као у Хопфа 44. Ну и ако по позитивним документима или по старим историцима не можемо ништа рећи, можда ћемо опет логиком моћи испунити и ту празнину. Као што смо напред поменули, за ово кратко време Скендербег је имао два љута боја с Турцима један год 1445. с Физуром а други год. 1446. с Мустафом. Како су сад ти походи тур-

†) Верзије нашег Теодосија и Fatti illustri барем имају могућности, ако ништа друго. Истина Скендербег је и по њима био начинио такав уговор, какав смо споменули, али само с том погодбом, ако један или други од њих умре без деце. Повјест, стр. 58.; Fatti illustri, сар. 10.

не одобри, пошто откопавање исте улице није одобрено решењем одборским од 17. Авг. 1892. год. ГБр. 1740.

УШ.

По прочитању извештаја комисијског ГБр. 1768, одбор је одобрио одређе у осу у улици Љубичиној.

УШ.

Председник извештава одбор, да се је на расписани стечај ГБр 1457. за геодета и инжењера општинског пријавио само Рака С. Мутавцић, надзорни инжењер барутане у Обилићеву, који одговара у свему прописаним погодбама.

По саслушању овога и по прочитању молбе његове АБр. 8962, одбор је решио, да се прими у општинску службу за инжењера и представника геодетског одсека Рака С. Мутавцић са годишњом платом од пет хиљада динара, која ће му са рачунати и издавати од дана, кад на дужност дође.

ИХ.

Председник извештава одбор, да се је више њих пријавило за млађег благајника општине београдске на расписани стечај АБр. 8657 и да би требало изабрати повереништво, да молбе и документе пријављених моллаца прегледа и оцени.

По саслушању овога одбор је одлучио, да повереништво за преглед главне кесе општинске прегледа молбе и документа пријављених моллаца, па поднесе одбору извештај са предлогом о избору млађег благајника.

Х.

Према одлуци одборској из прошле седнице председник износи одбору на прегрес питања о ловним стражарима.

Одбор је одлучио, да одборски повереници г. Борђе С. Новаковић, Веља Тодоровић, Андра Одавић, Св. Боторић и председник општине прочита сва акта о овоме предмету као и законска наређења, што се на исто односе, па поднесу одбору на решење извештај.

ХИ.

Председник износи одбору на решење акт управе водовода, којим се предлаже, да се бушење цеву уступи Бенциону Булију заступнику А. В. Кенига према његовој поновној понуди.

По прочитању тога акта АБр. 9077, одбор је одлучио, да председништво општине изиште

ски били већ у почетку његове владе, док се он још неје био потпуно учврстио на престолу, то је појамна ствар, да се он, као наметан владар, неје смео упуштати у исто и то тако критично време у рат с два тако моћна непријатеља. Али сад, кад оба вођа турска бише побеђена, и то до ноге побеђена, могаше он обратити пажњу мало и на ту другу страну.

Година 47. протече без сумње у свакојаким преговорима. Али као да се ни до чега неје било дошло. Већ 4. маја 48. год. било је настало критично стање. Тог дана млетачка господа на тајној седници својој одлучише, да се једном човеку^{†)} обећа годишња пензија од сто дуката, ако убије или да убити Скендербега. То пак показује, да је Скендербег већ озбиљно радио против њих, те ће с тога најбоље бити, да и ми почнемо с почетка.

Ослободивши се после пропасти Мустафине за неко време од Турака и видевши да с Млечићима мирним путем не може ништа урадити, Скендербег намисли да извојује мачем оно, што с лепим начином не

извештај од управе водовода, шта кошта општину бушење цеву, кад се у режији ради као и да објасни понуђене цене Булијеве: за које послове тражи 10 див. а за које 8.40 див. па тај извештај са овим актом да се поднесе одбору на решење.

ОПШТИНСКИ ПОСЛВОИ

Цена хлебу. Средње цене житу за поједине дане од 16. до 31. Августа 1892. год. биле су ове:

16. Августа	11-13
18. „	11-00
19. „	11-10
20. „	10-83
21. „	10-63
22. „	10-35
23. „	10-00
24. „	10-20
25. „	10-20
26. „	10-27
27. „	10-30
28. „	10-20

Жито је дакле за других 15 дана месеца Августа просечно коштало 10-52 див.

Овој просечној цени додат је стални коефицијент 7, те је добивена цена једном килограму хлеба у парама, која износи осамнајест пара див. од килограма.

На основу овог рачуна суд општине вар. Београда решио је, да у првој половини месеца Септембра буде цена хлебу осамнаест пара див. а да се по вароши продаје по двадесет пара у тежини од хиљаду сто дванаест грама.

Исправка. У неколико последњих бројева овога листа штампана је погрешно такса за чишћење димњака. Та се погрешка сада исправља и такса за чишћење димњака вреди она, која је штампана у овом броју на последњој страни у рубрици „Разне општинске таксе“.

беше могао задобити. И на збору великашком, који за тим буде по његовој жељи сазван, предлог његов буде примљен тако рећи једногласно. Само два арбанска поглавара не хтедохе пристати уз њега и остале. То беху Петар Спан, господар од Дриваста, и Борђе Дусман.^{†)} Због многих добротинастава, која им Млечићи беху толико пута указали, а и због тога, што им земље беху с млетачкима у већој близини, они изјавише да пристају уз Млетке, говорећи, да ће против Турака увек бити уз Скендербега и да ће за ту општу ствар радо пролити и своју крв, али да никако несу вољни, да они, Хришћани, пролевају хришћанску крв.

Ну Скендербег не имађаше времена да и њих задобива за се, већ са сакупљеном војском од неких 14.000 пође к Дајну и опседне га. За тим позове Дајњане на предају. Али они остадохе верни Млечићима и одговореше негативно, при свем том што сами беху доста немоћни и у оружју и у храни а помоћи не виђаху ни одакле да им долази. И ако Скендербег беше човек

РЕДОВНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
(по стеногр. велешкама)

Држан 13. Јула 1892. године.

Свршетак)

Андра Одавић. Ја ћу да вам прочитам говор ранијег одборника г. Пере Видаковића (чита из стенографских белешака). Даље напомињем говор г. Велизарића и г. Боторића и сви су се слагали да се ова награда да по свршеном послу. Из овога се види, да се је поврнула мисао још онда, да им се да награда, но сами чланови комисије били су прогив па су казали кад изврше добро све, онда одбор нек решава о награди.

Прошле године покретао је то питање г. Велизарић, а ове године г. Соломон. С тога држим да сад не треба ништа говорити већ да им дамо ових 12 хиљ. динара, а тиме ипак господо нећемо наградити уложени труд.

Председник. Усваја ли одбор предлог комисије да им се изда 12 хиљ. див. награде? (Усваја.)

Сад изволте чути г. Одавића да прочита извештај о набавци жељезнице.

Ник. Х. Поповић. Поред новчане награде молим да се тим људима изда и писмена захвалност од стране одбора.

Председник. Усваја ли одбор? (Усваја). Чујте г. Одавића. (Одавић прочита извештај).

Ми смо господо позвали Карамарковића и одредили смо му цену за све појединости особено. Али он се није сложио с нама тражећи да прода ђутуре. Ми опет нећемо да купујемо оно, што нам не треба. За возни материјал мишљења смо да се никако не набавља с тога што су точкови од вагонета, а ако би купили не би могли продати другом јер ни један фабрикант неће да прими точкове или ако би примио рачувао би онако како он хоће. Дакле из целе наше погодбе изашло је то, да он не пристаје на овај начин продаје.

Али у комисији јавља се друга мисао. Кад се први пут покретала ова ствар видиће те да је опет била једна комисија која је поред осталог направила и предрачун

веома прек и бујан, он опет на такав одговор уздржа гнев и строго забрани војницима својима, да плачкају и пустоше околне земље већ им само заповеди да пазе, да непријатељу ни откуда не дође храна, намеравајући тако да га глађу победи.

Али док се он тако бавио под Дајном, и Млечићи дозваду за његов долазак, и одмах се пожури да притеку у помоћ опседнутима. Већ 4. маја донесоме они на својој седници оваку одлуку: „По што се ово може сувише отегнути, а наша су места у очевидној опасности и потребују брзу помоћ, нека се узме стотина пешака и нека се пошље у Скадар, а пратилац нека их држи и дели по тим местима Арбаније, како му се учини корисније и потребније.“^{†)} Ну те мере остадохе без сумње без и каке користи. Дајно беше све у већој неприлици и господа млетачка, да би се извукла из ње, морадоме прибећи другим средствима. Ево целе садржине њихова писма Андрији Венијеру, њихову новом комесару за Арбанију, од 27. јуна:

^{†)} Et quia hec provisio posset esse nimis longa, et loc nostra Albaniae sunt in periculo manifesto, et indigent celeriter provisione, ex nunc sit captum, quod accipiantur pedes C. et mittantur Scutarum, et comes illos teneat et dividat per illa loca Albaniae, sicut sibi videbitur utilius et magi necessarium. Secr. cons. Reg. lib. XVII. ch. 222. Acta Arch. Ven., стр. 402.

^{†)} Мијатовић вели да је то био чеки Зећанин, али то се не види ни одакле, а најмање из тог документа из млетачког архива. Деспот Бурађ II. 8°.

^{†)} Biemi G., Istoria, 155. Барлеције овог последњег зове Леком Дусманом. De Vita etc., 74. Га. и Паганела, стр. 79.

шта би општину коштало насипање баре и и изашло је да би коштало на 85 пара кубни метар. Услед тога појавила се мисао, да се расписе конкурс за насипање баре па онда и понуђач Карамарковић може се пријавити као конкурент.

Но сад нам остаје да сачекамо на нове понуде, па ако добијемо повољне цене купићемо жељезницу, а иначе вратићемо се га ову мисао о насипању баре.

Бока Нешић. Пошто је ова ствар поверљиве природе, то молим да се седница претвори у конференцију. Поверљива је с тога, што се могу чути паши разлози и на тај начин дати прилике понуђачима, да нас на терају да морамо купити нову жељезницу.

Председник. Прима ли одбор да се седница претвори у конференцију? (Чује се: није нужно.) И мени се чини да је излишно претварати седницу у конференцију, јер овде је извештај комисије изабране од одбора да процени шта вреди једна половна жељезница. Комисија је своје мишљење изнела и види се да се са понуђачем није могла да погоди, јер комисија хоће да узме ове и ове делове, а он хоће ђутуре, па је казао да се одреде три човека пек они све то превиде и колико они кажу да вреди он на то пристаје. Сад је разуме се друго питање, ако ми не можемо пристати. Дакле ово не утиче на набавку жељезнице.

Бока Нешић. Ја појмам потпуно ствар да је овде на решењу само мишљење комисије. Но у колико схватам то њихово мишљење излази исто на то, да се расписе стечај, па онда према томе да оцени има ли општина рачуна да купи жељезницу или да се конкурсом пуни бара. Дакле главна је побуда ако испадне јевтиније да се насипа, онда не треба жељезница а ако је скупље онда да се набави жељезница. Сваки који хоће да насипа бару па има и своју жељезницу и свој материјал и такав ће гледати да прода своју жељезницу, а да насипа бару.

Раденко Драгојевић. Што се тиче вредности жељезнице, то је комисија испитала. Комисија није испунила жељу одбора да се жељезница набави. Разлози су пали како пати због баруштина савски и дунавски крај а јасно је и потреба да се једном направи

кеј. Комисија је могла само толико да се упушта да одреди вредност жељезнице, па ако јој се не допада да каже певаља, а не да излази са предлогом да се расписује стечај за насипање баре. Овим није постигнута цел. С тога на основу ових разлога мислим да треба да се набави жељезница.

Председник. Само једну исправку да учиним. Комисија која је поднела извештај, само због неповољно свршених преговора са Карамарковићем, после онога што је главно у извештају, износи узгред ону мисао. Рачунајући да је потреба да се бара насипа, она тражи начина, како да се најлакше помогне да одговори жељи одбора, да изврши насипање баре и лакше и јевтиније.

Др. Марко Лeko. Не налазим, да се комисија удала од предмета, који је по жељи одбора имала да проучи. О набавци жељезнице специјално, комисија је казала своје мишљење а у исто доба препоручује нам шта би могли даље радити, те да се што пре отпочне посао око насипања баре. И по мишљењу комисије, поред тога што ће мо путем стечаја тражити предузимача за насипање баре, нисмо приморати да се зато престанемо бавити питањем о набавци жељезнице које питање и не би могли сад одмах да решимо пошто и немамо довољно података о ценама тих жељезница. Инжињерско одеље наше општ. побринуће се да што пре добави цене о тим жељезницама а међу тим проћи ће и рок стечају. Ако онда не добијемо повољне понуде ми можемо ипак приступити набавци жељезнице а догле ће мо имати времена, да се на тај поузданији начин о ценама тих жељезница обавестимо. Радећи овако упоредо један и други посао, ми знатно добијамо у времену и можемо бирати онај пут, који нађемо, да је за општ. интерес по најповољнији, за то сам, да се предлог комисије усвоји.

Др. Павле Поповић. Из речи које су сад приликом објашњења између г. Марка и г. Раденка пале, готово изгледа уместан предлог г. Нешића, да ми ову седницу у конференцију претворимо а ево разлога за то. Ми у овоме питању изгледа да хоћемо и ово и оно. Ни један озбиљан понуђач, ако он чује разлоге, које ми сад износимо, не може нити се сме јавити за насипање

баре, јер ово изгледа да је споредна ствар из шпекулације да добијемо оно време до стечаја за жељезницу. Без обзира па то одбор је изјавио жељу и у начелу решио питање да се бара насипа. Кад је о томе први пут био разговор, знам да је пало речи о томе да се насипа и дупавски крај, и да ће та мала жељезница згодно послужити за довлачење камена при грађењу кеја. Кад је Соре имао рачуна да купи жељезницу, ја држим да општина прости дангуби и да не треба да се заноси другим мислима, него просто треба да реши питање или да расписе стечај или да купи нову жељезницу. Набавком жељезнице општина би много добила, колико би јој она вредила само за насипање баре. Ја сам тврдо уверен да испод 0,85 дин. куб. мет. јевтинију цену нећемо добити Хиљадама — хиљадама куб мет. земље треба за насипање баре. Апроксимативно висина се зна, а тако исто и дужина и ширина приближно може корацама да се одреди, па према томе лако је израчунати кубатуру. Ми само ако ¹/₃ баре насипемо, исплатиће нам се жељезница. За то бих био мишљења да се не купује жељезница од Карамарковића као што и комисија предлаже, али да се одмах набави нова жељезница, па макар коштала 150.000 па и 200.000 дин.

Милан Радовановић. И без жељезнице насипа се извештај део баре, и то је приличан део, скоро половина од овога што имамо да насипамо. Кад државна жељезница, која је имала преговоре о експропријацији земљишта није нашла рачуна да купи једну такву малу жељезницу, него је то извршила лицитацијом, онда ће бити паметније да и општина београдска уради тако исто. С тога моје је мишљење да би најбоље било да се одмах расписе конкурс за насипање баре, а да се са свим одустане од набавке жељезнице.

Председник. Најбоље ћемо свршити ову ствар овако. Да одбор прими к знању извештај комисије, који је прочитан, а што се тиче даљег рада по тој ствари, да идемо једним путем, који ви мислите да ће бити најбољи, т. ј. да можемо учинити извесне покушаје, који ће бити корисни за општину. Мени се чини да нама не би ништа сметало

„Ако речени скадарски пратилац (реч је о Павлу Лауредану) с помоћу гласника Мурата турскога има начина да изради, да Турци упадну у Арбанију да оштете Скендербега, као што нам је сам писао, нека учини све што може да дођу; хоћемо да реченог пратиоца помажеш... да се Турци доведу брзо у област арбанску а на пропасти перфиднога Скендербега, дајући тим Турцима све могуће милости, само да се Скендербег изгна не само из Арбаније него и из целог света.“) Ако пак видиш, да ће речено племе упасти али доцније, у том случају гледај колико год можеш да зауставиш дух Скендербегов: отиди к њему с нашим креденцијалним писмима и после општих поздрава и понуда, које се у сличним приликама траже, говори истоме Скендербегу о некадашњем и великом пријатељству нашем с господарем Иваном одем његовим, говори му о услугама које смо му учинили и благонаклоностима, које је, по смрти оца му, указала наша држава истом том преславном

†) „... ut dictes gentes Teucri cito conducantur in paisium Albaniae ad ruinam illius Scanderbeghi perfidi, dando... illis gentibus Teucri... omnes favores possibiles, quibus mediantibus dictus Scanderbegus non modo de Albania sed de mundo ejiciatur. Secr. cons. Rog. lib. XVIII. ch. 4. Acta Arch. Ven., стр. 407..

Бурђу и браћи његовој... и (реци му) да смо се с тога врло зачудили, што је он, кога сматрасмо као сина, учинио и што чини против нас, земаља наших и поданика оно што је урадио и оно, што због услуга које смо учинили и његову оцу и њему и браћи његовој, остављеној децом, не смо очекивали, т. ј. да против нас и државе нам води рат, и с тога (реци) да молимо његову великодушност да изволи престати од увреда и да се приближи нама, (а дајемо ти допуст да му) можеш обећати новаца... али да одуговлачиш то, док Турци не ударе на Арбанију, а кад то будеш позитивно дознао, врати се од Скендербега у Скадар...“

„Ако ли пак видите да Турци не долазе и да не ће ни доћи... у том случају хоћемо да дођеш до каквог преговора с истим Скендербегом и да му обећаш годишњи данак, али само за њега; ну ако он не буде хтео за самога себе, него за наследнике, ти обећај и то, не прелазећи суму од 1500 дуката, али тако, да у том случају Дајно остане у нашој власти... ну ако Скендербег буде држао Дајно, као што се говори да га држа, хоћемо да не прелазим суму од 500 дуката годишње... али због стања садашњих прилика хоћемо на сваки начин мир да начиним.“

„Ако ли пак речени Скендербег не ће никаквог преговора да начини, или буде тражио тако много, да ти не можеш пристати, у том ћеш случају рећи, да ћеш писати нашем господству а међутим пажљиво гледај, да се разговориш с Павлом и Николом Дукаћинима без посредника (sine mediatore) и потруди се, да их обећањем новаца и градова одвојиш од истог Скендербега а придобијеш за нас, који ћемо моћи и њима и синовима и унуцима им дуже помагати него исти Скендербег јер смо извештени, да ће исти Скендербег без Дукаћина бити много слабији од нас и да ће се лако моћи уништити.“†)

Веома је занимљиво ту и то, што млетачка господа налажу истом проведитору још нешто: да гледа и нашега деспота Бурђа да придобије за се а против Скендербега.††)

Али до каква резултата не дође се ни овом приликом између Млечића и Скендер-

†) Secr. cons. Rog. lib. XVIII. Acta Arch. Ven., 406.—409.

††) Et si cum despoto vel capitaneo suo tu posses venire ad praticam, quod habitis terris suis predictis, non vellet habere pro vicino suo Scanderbegho Turchum et perfidum hominem, valde placeret nobis quod in casu quo tu cum Scanderbegho non fecisses pacem, pratices et procores inducendi gentes predictas, quod ad illius Scanderbeghi ruinam et destructionem veniant... et si videretur opus... promittere aliquid consiliariis vel aliis, qui apud illum despotum vel capitaneum reperiuntur... Secr. cons. Rog. lib. XVIII. ch. 14. Acta Arch. Ven., 413..

да расписемо стечај за насипање баре, и ако смо намерни да купимо железницу. Ми ту радимо исто онако као и приватан човек који хоће да зида кућу. Ми кажемо имамо да насипамо овај и овај део кубног простора, питамо пошто ће те ви који се бавите тим послом то изградити, изволте се јавити офертом општини. То ништа неће сметати нашем раду намери о набавци железнице, овим стечајем о насипању баре ми би добили тачне податке, колико би нас коштао тај рад, кад се не би могли положити за какву половну железницу. Обострани тај рад донео би нам овај добар резултат да би знали на чисто шта ће нас јефтинеје коштати или да насипање баре дамо предузимачу или да општина сама набави железницу. Нама је главно да час пре тај посао извршимо.

Дакле обадвоје да радимо, па ћемо пре бити готови и ако ово изгледа мало као шпекулација. Ми и тражимо да нас јефтинеје кошта а не скупље. Ја вас молим да овако схватите ову ствар.

А. Одавић. Комисија подноси свој извештај она је нарочито у извештају написмено ставила оно што је њен посао био. Извештај говори чисто с оне питању, о коме треба а после извештаја износи се као узгредна друга ствар: како што пре да насипемо бару. — Г. Поповић рече да би расписивање стечаја за насипање баре изгледало као нека мала шпекулација. Ја држим, да ми ако не тежимо да насипемо бару што јефтинеје, онда не треба ни да седимо овде. Ја отворено кажем: свакад ћу да шпекулишем, да добијем јефтинеју цену. — Што се тиче онога наведеног примера, да кад чују понуђачи за ову шпекулацију општине, да ће поднети измајсторисане оферте, тога се не треба плашити. Кад би се на конкурс јавио сам Карамарковић, онда и ја никако не бих био за ову лицитацију, али сам за њу за то што се надам, да ће се јавити и други стручни понуђачи, који имају боље тренове него Карамарковић. Ја сам вам и пређе кад је била реч о набавци железнице поменуо три фирме из Пеште. Ја сам сигуран да ће се те фирме јавити. Према добивеним офертима, ми ћемо видети имамо ли бољи рачун тим начином бару да

наспемо или да купимо нову железницу. Дакле ништа нам не смета да ово учинимо.

Раденко Драговић. Лепе су речи пале и од стране г. председника и члана комисије г. Одавића, но, господо не треба сметнути ово с ума. Има 10 година како се једнако говори о насипању баре. Кад се узме у обзир колико жртава падне од болести, и колики се сад трошкови чине па тој истој бари због колере. Ја бих био мишљења да се што пре отпочне насипање, па макар и скупље општину коштало, па ма којим било путем или набавком железнице или лицитацијом.

А. Одавић. Ја се потпуно слажем с г. Раденком да се треба пожури, и могу позитивно тврдити да би расписивањем стечаја за насипање баре посао много пре свршили. Ми чак можемо у стечају одредити рок, до кога понуђачи да се јаве, и такав један предузимач пре ће извршити него општина. па и да сад одмах купи железницу од Карамарковића. Непобитан је факт да један понуђач са стране има све готово, и да може пре пласирати железницу, него општина а да одмах сад поручи железницу. Осим тога свима је вама познато, да на жалост стоји ово у истини да што год општина и држава ради у својој режији, ако рачунате да вреди 1000 општину и државу ће коштати 1300. Једна кућа, која државу и општину кошта 100 дуката ја као приватни наградићу је за 60 дуката, ту нема Бога, који ће ме у томе разуверити. Та скупља цена није са каквих злоупотреба, него долази отуда што друкчије ради предузимач, кад ради за рачун државе и општине, а друкчије кад ради за свој рачун. Кад ради за рачун државе, он дође у 9 сахата да надзирава, јер ко вели све једнак њаво или се журио или радио полако, плаћа ми подједнако, али кад ради као свој предузимач онда устане у 5 сахата и ради тако, да буде што пре готов.

Председник. Комисија је по препоруци одбора ступила у преговоре са г. Карамарковићем за откуп железнице. Сад услед неповољних услова после преговора и долази ово колебање и има разлога да набавимо нову железницу, па ако би нашли за добро после да дамо под закуп експло-

атацију. Ми нећемо никако напустити мисао, да се овај посао насипање баре час пре сврши, а то ћемо лакше свршити, ако прорачунамо колику кубатуру простора треба да насипемо, одакле ћемо ту земљу доносити, да прорачунамо време за које има тај посао да се изврши. па према тим подацима да објавимо, ко хоће тога посла да се прими. и на тај начин да овај посао извршимо, ако добијемо неповољне цене за набавку железнице. Слаже ли се одбор да се у томе правцу ради — (Слаже).

Онда да сведемо наш говор на ово. Извештај комисије примљен је к знању, а за тим одбор доноси одлуку да се држи лицитација за насипање баре у што краћем року и да се у условима каже: колико ће бити кубн. мет за насипање и да се остави рок што је могуће краћи (Усваја се)

Марко Лeko. Молим да се ово има на уму: да се стечај не шаље само политичким листовима као што је послат због набавке железнице, него стручним техничким страним листовима (Усваја се)

Председник. Молим још само по дужности да вам саопштим жалбу од стране хлебара. Цена је хлебу 20 п. д. Хлебари улажу протест да је то цена и сувише ниска према ценама брашна. (Одбор не улази у расправљање ове жалбе).

Састанак је трајао до 9^{1/2} часова у вече.

држан. 23. Јула 1892 год

Председник. Пошто има довољни број одборника да се може радити, то отвара одборску седницу и молим одборнике да саслушају записник прошлог састанка. (Секр. прочита записник 54. састанка).

Има ли ко да примети што на записник? (Нема)

Усваја ли одбор прочитани записник? (Усваја)

Др. Марко Лeko. Молим г. председника да нам каже зашто до данас није још сазвао надзорну комисију за електр. осветљ. Још пре 10 дана решено је овде, да се та комисија сазове и не знам зашто се не сазива, већ се оставља повластичару за елек-

бега. По свој прилици господа су млетачка била добила глас од Турака, да ће они наскоро унасти у Арбанију, те су била прекинула преговоре о миру са Скендербегом. Ну како се поход турски нешто сувише одуговлачио, а она имаћу још наде, да ће Турци зацело доћи, то да Скендербег не би за то кратко време заузео Дајно, пошљу заповест Данилу Бурићу да скупи што већу војску од Италијанаца, Арбанаса и Срба, и да похита том граду. Али без сумње њима неје била намера да са Скендербегом дођу до одсуднога боја, већ су само хтели да учине пред њим диверзију једну, те да му за неко време парализу пажњу, коју беше управо на опседнути град Међутим ствар испадне са свим друкчије. Данило Бурић одмах послуша заповест своје господе и с једно 15.000†) које пеш. које коњаника похита на Скендербега. Ну војска његова беше само многобројна, а иначе веома слаба и неука. У њој беше само на 1000 Италијана, 2500 Срба, већином коњаника, и око 800 Скадрана, који нешто ваљаху; остали беху све сами прости Арбанаси, који се истина добро разумеваху у орању и копању, али не и у оружју.

Кад Скендербег дозна за његов долазак, не знајући да је то само млетачка диверзија а жељан да једном види па чему је, остави код Дајна 4000 своје војске,†) да га и даље држи у опсади, а с остатком, т. ј. са 7000 коњ. 2000 пешака пређе Дрин и пође Данилу на сусрет.

Сад неје више било куда и Млечићи морадоше примити понуђени им бој. Данило Бурић беше храбар човек и вешт војвода, те намисли да се јуначки одупре. Како му војска по извештаности и дисциплини беше куд и камо слабија од Скендербегове, то он нађе да ће му једини спас бити у добром распореду. Од колике му је то користи било ми ћемо видети мало ниже. Распоред пак тај његов био је овакав: На десном крилу стајаше он сам са Србима, који чинаху живац целој му војсци; лево крило заузимаху Италијани и Скадарци с Бартоломијем Умојем,††) Скадарцем, на челу; средину на послетку састављаше остатак војске са Симеоном Вулкатаном и Андрејом братом Умојевим. Та средина беше најслабији део непријатељске војске. Пред целим

пак тим распоредом беху намештена два реда најхрабријих Срба-коњаника, који су имали да буду осталима као неки штит и бедем.

Али и Скендербег беше чувен са војничке вештине своје. Дознавши од ухода, како се непријатељ разместио, и он удеси према томе распоред своје војске. Лево крило дакле према најјачем делу непријатељском, заузме он сам, десно преда Мозу и Дибранцима, а средину која и код њега беше најслабија, повери Танусију Топији.

Пре но што ће се започети битка, оба вођа изговоре по једну подужу беседу у којој сваки од њих доказиваше својој војсци, да је правда на његовој страни и опомињаше војнике, да се храбро боре.

(Наставиће се)

†) Biemmi G., Istoria, 2. По Бараецију оставио је 5²⁰⁰.

†) Бараеције га зове Colla. Barl., De Vita etc. 79.

†) Biemmi G., Ist., 111. По Бараецију с. 13000.

осветљење да и даље по вароши диже оне балване.

Председник. Ја сам позивао господу чланове, но били су на осутству а после и г. Станојевић је отишо у Неготин. Ја ћу их нарочито позвати за ово питање. У осталом по уговору комисија има право да нареди да се то замени бољим сретствима ако нађе, да није добро урађено.

Стеван Чађевић. Ја сам у овоме питању врло невешт и нисам специјалиста, али данас по подне разговарао сам се са г. Ђоком Станојевићем о томе, и молио га да присуствује једној одборској седници те да нам објасни ову инсталацију. Он ми је укратко казао разлоге али и његова је жеља да буде присутан у једној седници и ако се позове биће го ов да дође. Ја ћу изложити његове разлоге.

Председник. Па добро. Онда да га позовемо и ја ћу то учинити у идућој седници. Према овоме не треба да нам реферирате његове разлоге пошто ће он то сам исказати.

Ђока Новаковић. Ја хоћу да се донесе овде одлука, да комисија за електрично осветљење што год уради по тој ствари, да то ради на своју одговорност.

Стеван Чађевић. Г. Станојевић ће боље објаснити, а главни му је разлог, да се ови балвани међу привремено, док не будемо готови са канализацијом. Он каже, да је захтевао под земљом да се спроведе, да би то коштало друштво милион и по динара. Сад ако ми похитамо са канализацијом то онда неће коштати општину толико.

Милош Трковић. Ја чујем по вароши разговор како се не пале фењери ноћу а гас се троши Изговарају се да се због месечине не пали.

Председник. Па то је и натерало општину да ово осветљење замени бољим.

Раденко Драговић. Ја се добро сећам кад је овде решавано о осветљењу, да ће се те жице с провести под земљу, сем онде где се наиђе на камен. Сад видим саме балване.

Председник. Па добро. О томе ћемо говорити допније на првим идућем састанку када ћу позвати и г. Станојевића да вам да обавештења Члан комисије г. Главичић је у логору у Зајечару и неће бити присутан. Међутим у уговору стоји све на шта има општина права, па се према њему можемо управљати.

Стеван Чађевић. Било је данас у новинама како у „македонској“ улици иде вода по дуж улице и чини штете. Она би могла да се спроведе у дунав па да не чини штете. Примите г. председниче ово знању па да се то изврши.

Председник. Добро. Сад изволте чути уверења која се траже. (Секретар прочита).

Начелник среза Врачарског моли да суд општински поред одређених присутника одобри да буду присутници и ова лица: секретар прочита (Усваја се.)

Сад изволте чути лицитације. Прво лицитацију за грађење калдрме код општинског кантара (секр. прочита) Остала је па Мити Стојановићу — (усваја се).

Сад има лицитација за одвопавање земље са опог шанца у доњој Јовановој улици те да се отвори улица. На ову лицитацију није дошао нико. Но има три понуде: Живка Тришића по цени за 1.60 п. од кубног метра — Блажека који тражи 1.40 п. од кубног метра и Петра Димитријевића, који тражи 1.50 п. од кубног метра.

Ми имамо потребу да се затрпавају баре и спречи зараза, а после и да се отвори

улица. Сад ако пристаје, одбор на коју од ових понуда, нека усвоји — Најбоља је Блашекова. Истина цена је велика али нема других понуђача. (Чује се: да се између тих понуђача држи ужа лицитација) Добро Усваја ли одбор тако? (Усваја).

Стеван Чађевић. Нека се држи друга ужа лицитација и ако дође до цене од 1.10 до 1.20 п. нека председник уступи томе понуђачу само да се посао што пре врши.

Председник. Немојте тако. Него да држим ужу лицитацију па да уступим ономе, који буде најјевтинији. (Чује се: добро) Усваја ли одбор овако? (Усваја).

Сад даље. Ђока Х. Живковић бивши кмет по приметбама главне контроле има да плати општини 29.20 дин. Он нема одкуд да ово плати С тога вас молим да одобрите да се ова сума расходује.

Мика Банковић. Па шта је са оним дефицитом што је тај Ђока учинио.

Председник. Та је ствар предата општ. адвокату, да прелузме корак ради паплате штете од одговорног.

Мата Јовановић. Да ли Главна Контрола не ставља још кога одговорим сем Хаџи-Живковића.

Председник. Главна Контрола на Хаџи-живковића ставља ту суму што је по документима наша, да на њ та сума пада.

М. Банковић. А за дефицит шта ћемо?

Председник. Молим вас, о томе је доста говорено, и сад не можемо да расправљамо те ствари. Дакле одобрава ли одбор тражену суму? (Одобрава).

Сад имам ову ствар да вам изнесем.

Ви знате да је одбор општински поводом тога што је управник вароши упутио акт и тражио да се кварт савамалски исели из досадашње зграде због тога што је зграда у таквом стању да је постала опасна за здравље војника, који станују у њој. — изабрао једну комисију, која је прегледала ту зграду. И по извештају те комисије та је кућа у тако рабатном стању, да би потребна била оправка и презиђавање, комисија је наша да није склопа паду, да треба оправка да се изврши. Ја вас молим пошто је предузето снимање те улице а ова је кућа на таквом месту да би имала да се руши, да одобрите, да можемо тражити стан за измештај кварта савамалског, а да ставимо у дужност грађевинском одељку, да потпуно извиди, да ли треба да се оправи, или и да се и не оправља, ако се снимањем покаже да треба да се руши.

Мика Банковић. Мени се чини да се г. председник незгодно изразио. Кад се руше грађанима куће ван линије, на што говорити о оправки те куће кад и та кућа према плану мора да се руши.

Др. Марко Лeko. А не би ли било могуће за време, док они тамо станују, да се изврши оправка.

Председник. Госп. инжењер, који је тамо прегледао са техничке стране ту кућу, он ми је казао, да ће да проучи, колика оправка треба да се изврши, и да ли би та оправка одговарала некој цели, или би пак та зграда имала да се руши због регулације. Дакле кад дође на ред питање о регулацији, онда ћемо расправити то питање о оправки или о рушењу, јер и то ће се изнети на дневни ред.

Раденко Драговић. Не стоји кућа тако страшно и опасно као што се вели. Шта више ја не бих био ни за селење кварта, док се не би видело, хоћели се рушити. Ако се снимањем покаже да треба да се

руши, онда не бих био за оправку; а ако остаје у истој линији, кућа може да се оправи.

Председник. Свакојако, било да кућа морадне да се руши или да се оправи, за сад људи не могу у њој да станују. јер је у таквом рабатном стању сада.

Мика Банковић. Највећи смрад се осећа у мајданској улици од те зграде. Мени је познато да је за ту кућу предложено да се сече, и кад је предложено да се сече, онда пашто трошити неколико хиљада дин. за оправку.

Председник. Тако мислим и ја, али док то питање не изнесемо, морамо се парати за овај стан. Одобрава ли одбор да можемо узети стан? (Одобрава).

Сад ја вас молим за тражење стана да одредити кога. Јаћу предложити г Раденка Драговића (усваја се); и 1 члан полиције (усваја се).

Сад даље имамо ово на реду: г. министар просвете наредио је да се управина благајница исели из места, где је сад пошто је решио, да се ту сместе музејске збирке. Ту своју наредбу поновио је 14. тек. месеца. Управа пише суду за скоро подигнуту зграду спроћу старог телеграфа, где би се могла преселити благајница, и ту кућу општина може погодити за 100 дин. месечно. Управа позива суд да одговори по овоме захтеву.

Ја мислим да је ово најбоље комисијом расправити.

Мика Банковић. Нико на послетку није противан, али у невреме ми не можемо наћи згодну кућу, какву они траже.

Соломон Азријел. Управа може и сада тражити згодну кућу, па нека се исели у Новембру месецу.

Председник. Ја предлагам да ту ствар проучи комисија од два лица и за чланове њене предлагам г. Ђуку Новаковића (усваја се) и г. Соломона Азријела (усваја се).

Даље имам да вам саопштим да је млађи благајник Лазар Ристић дао оставку. Ја вас молим да се разреши од дужности, и да се друго лице стечајем набави на његово место (чује се: а да ли је баш велика потреба за то).

Молим вас да се не разговарамо да ли је потребно, то нема сумње, а тим пре што су општински послови толико скочили. Г. Ристић је изабран за благајника класне лугрије, у општини је велики рад, а он је нашао тамо за исту плату лакши рад.

Никола Хаџи-Поповић. Ја бих желео да се оцени повчана радња благајне, па ће се видети, да је треба дучије организовати за то мишљења сам да се одложи ово питање.

Председник. Не могу ја то да одлажем Молим вас одобрите ми да се распише стечај за млађег благајника? (Одобравамо).

Рачуни општински за 6 месеци склопљени су по закону општинском, и комисија, која би имала да прегледа, те рачуне она није приступила томе раду, — прегледу тих рачуна. Ја молим да дођу чланови комисије на рад, јер је теже кад се посао нагомила.

Никола Хаџи-Поповић. Одређени чланови комисије учинили су тај корак, да су шконтирани касу, за преглед самих рачуна они су казали да није могуће да изврши тај посао. За преглед рачуна треба врло много времена најмање месец дана.

Председник. Одбору је стављено у дужност да свака три месеца прегледа рачуне.

Никола Хаџи-Поповић. Ја сам позвао

чланове комисије да се договоримо, какав ћемо извештај да поднесемо одбору, да ли је могуће да се изврши или не.

Др. Марко Леко. Ми смо мислили, да ће се отклонити та тешкоћа чим се установи књиговодство, и кад је књиговодство добро уређено, држим, да онда није тако тешко наћи кључ за контролисање. (Чује се: Лош је систем књиговодства).

Бока Новаковић. Преглед рачуна бива, кад се рачуни склопе а њих склопи онај, који је на рачунима радио. Те рачуне по закону општинском дужан је одбор да прегледа. Напа је дакле дужност да морамо наћи начина, да се тај посао врши; а што се тиче шконтирања касе, то није дужност толико наша, колико старешине, и то се шконтирање свакога месеца врши.

Председник. И ја сматрам за дужност да треба да радимо, сада да оставимо ову ствар пошто г. Хаџи-Поповић рече да ће комисија поднети извештај одбору.

Сад молим вас ово:

Ви знате да још нисмо готови са радом на земљишту општинском. Г. управник грађевинског одељења предложио ми је да се радови на општинском плану продуже, јер рад г. Милана Андоновића, који је узео да изврши извештај део послова општинских није такав да може задовољити општинску потребу. и по извештају комисије г. Андоновић би имао много да доради, али он то није урадио, и ако сам га позивао. Грађани који имају посла са судом због подизања кућа, долазе и траже да им грађевинско одељење да регулационе и нивелационе линије, досађују нам толико, и ми немамо могућности да им дамо задовољења. Г. директор грађев. одељења поднео ми је овај предлог, молим да га саслушате и донесете о њему одлуку.

Секретар Урош Кузмановић. Чита (предлог о установљеном геодетском одсеку и геодету за тај одсек са 6.000 дин. годишње плате).

Тоша Селесковић. Молим да кажем две речи у корист овог предлога. Вама је познато, да ми немамо тачног плана. У халачијевом плану у главним потезама означене су границе појединих имања у једној линији. Међутим за правилан рад нама треба да имамо тачан план сваке поједине парцеле. Тај рад по себи захтева један добро организован персонал, који ће непрекидно, на томе послу радити. Да тај рад дамо једноме предузимачу, као што је то покушао г. Андоновић, такав рад не води никаквом резултату. Ви знате да је г. Андоновић требао са радом да буде готов још прошле године августа месеца. Међу тим он тај рад није довршио а оно што је урадио, није ни од какве вредности. Ја сам тврдо убеђен, ако општина себи не створи стални организован геодетски одсек који ће те геодетске радове радити, неће доћи скоро до тачног плана вароши, а без таквог плана не може се радити на великим техничким пословима. С тога и ја ћу од своје стране замолити одбор да овај предлог усвоји.

Председник. У допуну овога што спомену г. Селесковић има да вам и ја напоменем да је вама познато да је овде неколико пута говорено како је потребно, да се сниме сва општотска имања, како би на чисто имали и знали шта је општинско, и како би се избегли сукоби, које општина има са приватнима. То би било катастрирање атара београдског. Дакле положај, који предлаже управник заузело би лице пред-

ложено и примило све те послове да врши. О томе постоји и законско наређење да је општина дужна да сними своја имања, па томе још није приступљено.

Г. Антоновић још није свршио тај посао а међутим по уговору требао је да сврши до 1 Нов. прошле године. Г. Селесковић мисли и верује у то, да треба овом човеку поверити тај посао ради организовања тога геодетског посла. Молим вас да одобрите ово те да се једном и ово доведе у ред.

Бока Новаковић. Ја мислим да неће бити нико противан овоме предлогу. Али код вас је обичај тај да ми тражимо преко новина. С тога не би хрђаво било, да се преко новина огласи и можда ће се наћи ко за јевтинију плату.

Председник. У овом случају ја вас молим да поклоните вере овоме. Доиста била је практика да смо конкурсом набављамо и заиста то је један пут којим би могли доћи до каквог спремног лица. Али кад вам се овде износи име спремног и стручног лица онда значи, да се већ има уверења позитивног о спреми тога лица. Молим вас да имате уверења пошто је ту већ ангажован директор грађев. одељења.

Што се тиче награде мора се признати да му треба дати добру плату те да све с вољом ради и да не брине о потребама свакодневним за своју породицу. Кад хрђаво ради с малом платом нама је и то скупо, а кад добро ради и кад му је већа плата није скупо.

Соломон Азријел. Мало пре кад нам је прочитано министрово писмо за набавку куће и препоручена извесна кућа, ми смо то скоро негодовали јер не треба да нам они означају кућу кад то можемо ми наћи по повољнијој цени. Тако исто и овде неодобравам да нам се унапред именује лице с великом платом, кад се зна да се то набавља конкурсом.

Мика Банковић. Ја врло ценим разлоге г. председника што се тиче предложеног лица и кад би се тако практиковало не би имао шта да кажем, али кад је досад била друга практика неналазим да би било умесно од нас и председништва, кад би одступили од принципа.

Ни мало није искључена могућност, да ће и при конкурсу тај предложени господин бити примљен. Ту нема против њега ни трукне неповољности само нека са држи принцип.

Председник. Немам ништа против тога да се држимо старе праксе, али то не мора сваки пут да се држи. Можемо да одступимо ако нађемо разлога и ако у опште можемо веровати да ће једно лице моћи да врши извесне послове.

Мика Банковић. Ја опет кажем, да нема ни једне трукне сумње односно тога лица особито кад га препоручује г. Селесковић, али опет ми морамо да водимо рачуна о досадашњој пракси.

Председник. По буџету одобрено је за два геодета по 2400 дин. годишње плате. Сад овај посао геодетски да би се тачно извршивао треба дати једном стручном лицу да оно сву бригу о томе води, те да избегнемо свађе са приватнима.

Има случајева на Сави и Дунаву гди се непрестано потраже питање о извесним имањима, а ми то немамо премерено. Најпосле ово је нужно да се час пре сврши и ради нашег кредита, па не само наших него и осталих грађана јер би се и капи-

тали могли добити са много бољим и повољнијим интересом, него што се данас плаћају. Овај предлог господо потекло на основу истинитих потреба и ја вас молим да га одобрите.

Мика Банковић. Ја ни сам за то, да се одступа од праксе.

Председник. Онда ће послови застати. Ја могу да вам споменем неке послове, шта су неки научни људи радили. Вуџ Караџић вели: „никад ме се није тицало шта ће казати Марко и Јанко односно мога рада. Него само гледам шта ће казати Грин и Копитар“.

Пош Таса Капетан-Спасић. Мене само буни овде предлог за 6 хиљ. дин. плате. Како њему условимо толико плате, он ће толико и тражити. Ми неможемо да одређујемо велике суме него нека буде конкурсом.

Председник. Па лепо пристајете ли сви да буде конкуренција. Ја немам против тога ништа, а ваше је да цените.

Мика Банковић. Држим да ви верујете, да смо ми сви за конкуренцију. Треба ли сте ви одмах да нам кажете колика је цифра по буџету одређена. Тамо је казано по 2400 дин. Сад како можемо дати 6000 дин. Немојте нам замерити што тражимо конкурс и што вам ову примедбу чиним.

Председник. Ја не замерам ником и ограђујем се од тога. Ја сам дужан да кажем како ја осећам и како сваћам ту ствар. Што се тиче тога да ли по буџету стоји већа или мања цифра ја се по томе неопредељујем по по стварној потреби; а ваше је да решите.

Никола Х. Поповић. Оставите то на страну. Да говоримо сад о плати.

Радењко Драговић. То лице које заузме то место, мора бити човек од карактера, и мора бити добро плаћен. Тај чиновник имаће да ради на одвајању приватних имања од општинских, а ми знамо шта се при таквом послу може да деси. Дакле чиновник за тај посао мора бити човек од карактера и такво лице треба добро платити и не одређивати плату 2—3000 динара.

Пош Таса Капетан Спасић. И у државној служби има сличних послова и као државни чиновници служе за 3000 динара.

Мата Јовановић. Ствар ова, за коју хоћемо да ангажујемо техничара-геодету, има да нам организује један нов посао, да нам уреди геодетски одсек, да изради тачан план Београда. Парцелирање је веома нужно и код једног имања од мање вредности, а камо ли код плацева у вароши, који су тако скупоцени; ту је нужно имати тачан план, а ми тога немамо. О потреби тога одсека излишно је говорити, јер ми смо о томе већ толико пута говорили. Г. директор грађевинског одељења каже нам начин, на који мисли да се то може постићи. Ја сам потпуно сагласан с његовим предлогом, ми не можемо пристати на то да се г. Андоновићеве ђаци уче на томе послу, и да ми од тога рада не видимо никакве вајде. Ми би морали дуго чекати г. Андоновића, да буде с планом готов, међу тим план је нама неопходно потребан. Ја се потпуно слажем с поднесеним предлогом да ангажујемо стручно, вредно и заузимљиво лице за тај посао. Такво лице на сваки начин морамо добро платити, морамо

Председник. Он је узео новац у напред у суми 7000 динара и нешто више, и ако је до њега кривица, доиста ови радови треба да падну на терет његов.

Ђоки Новаковић. Ја мислим према овоме што смо чули из овога извештаја комисијског и говора управника инжињерског одељења да ми више не можемо чекати и тај посао треба да се сврши на онај начин као што смо мало час говорили — конкурсом. А што се тиче г. Андоновића да се од њега тражи све оно што није заслужио, да се оцени његов рад, и да му се плати само онолико, колико је заслужио.

Председник. Ја вас молим да не сметнете само с ума, да је то посао неодложан, грађани нам непрестано долазе, и ми ће можемо да их задовољимо.

Др. Марко Лeko. Што није раније саопштено одбору да г. Андоновић не ради?

Председник. Ствар је овако текла. Ви знате да је била одређена комисија да прегледа рад г. Андоновића, и тако једнако се та ствар до сада провлачила. Ја сам толико пута позивао г. Андоновића, да нам преда свој рад, а он ми на то одговори: да има још нешто да доради, и наравно као према професору Вел. Школе морало се имати обзира, но ствар на послетку излази на видик, да он не радништа, а посао стоји. Ја сам ту ствар морао прекинути један пут, јер готово сваки дан имамо непријатности, што тај посао није на време свршен. На прилику ово се дешава. Долазе грађани у грађевински одељак и моле за дозволу за подизање зграде за становање и дају обавезу да је подигну на своју одговорност с тим, да у случају ако треба због регулације да се руше не траже никакву накнаду за порушену зграду него само за земљиште. Ти плацеви постоје преко пута Краљеве штале. Наравно ми не смемо да дозволимо такво подизање зграда

(Свршиће се)

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

за квартове: Савамалски, Теразијски, Врачарски и Варошки.

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом 0.25 п. д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом 0.70 п. д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1.50 п. д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски.

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом 0.20 п. д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом 0.60 п. д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом, без штале 1 дин.

Од суда општине београдске 28 Августа 1892 год. АБр. 9449.

платити боље него у државној служби, јер друкчије стоји са општинском службом, а друкчије са државном. Који долази у општинску службу има тежи задатак да ради а не може се задовољити да заслужи само дневни хлеб, него и кад изађе из те службе да му што остане. Ја се слажем с тим да се то стручно лице изабере конкурсом јер смо и до сада тако практиковали, па тако смо исто радили кад смо тражили директора грађевинског одељења, ми смо га конкурсом изабрали. Међу тим стоји то у нашим рукама кога ће мо да изаберемо. И то лице које г. директор предлаже, нужно је да поднесе понуду и кад буде конкурс и тај ће се стручњак извесно јавити, и ми ћемо изабрати онога у кога имамо вере, да ће тај посао свршити. Што се тиче плате морамо боље платити него држава што би платила, а нарочито за то што је то привремена служба, која неће трајати дуго него само дотле, докле се тај посао не уради. Ја сам тврдо уверен, да се ни један озбиљан, вредан и способан радник неће примити за мању плату од оне, коју је директор предложио.

Марко Лeko. Ми имамо овде два питања да решимо. Једно је организовање геометарског одека у општини, а друго је о одузимању радова од г. Андоновића. Што се тиче првога питања доиста то је прави пут, да се расписе конкурс и да се потражи згодно лице, које ће моћи тај одсек организирати тако, да се посао поглавито односно катастра сврши најбоље и најсавршеније. Али о другом питању није било никакво говора. Ја не могу да се сложим с предлогом г. управника инжињерског одељења, да се се од г. Андоновића одузме рад, а да се и не саслуша. Ја бих желео да се г. Андоновићу предходно саопшти, како је ова ствар изнета пред одбор, и да је одбор изјавио жељу, пре него што усвоји мишљење нашег инжињерског одељења, да г. Андоновић поднесе извештај, шта је урадио, какву је сметњу имао, те није према уговору на време свршио посао и до кога рока мисли да сврши. Треба имати на уму, да ми ту имамо посла с једним професором Вел. Школе и кад се је он ангажовао да тај посао сврши, част његова неће допустити да се на овакав начин с њиме уговор раскине. За то ја бих молио одбор да донесе одлуку, пре него што се усвоји предлог г. управника, да се саопшти жеља одборска г. Андоновићу да у што краћем року поднесе одбору извештај, за што није посао на време по уговору свршио и до ког рока мисли да га сврши.

Председник. Ја ћу вам споменути ово. Ево ја имам у рукама извештај комисије, која је имала рад г. Андоновића да прегледа. Та комисија поднела је извештај и ево како гласи (чита):

Ја сам позивао неколико пута г. Андоновића, да нам преда свој рад, он ми је увек одговарао донеће, донеће, али га није ни дан данас донео. Ја сам био јужан да ову ствар један пут изнесем пред одбор.

Мика Банковић. Па то мења ствар из основа.

Пош Таса Капетан Спасић. Стоји ли у уговору, да му се изда новац у напред.

Соломон Азријел. Кад ствар тако стоји, да се позове на одговор и да се тужи суду.

ТАКСЕ за јавне забаве у општини београдској

- I.
- а) За свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до 3 д.
 - б) За свирање са певањем вештака од 1 концерта 5 д.
 - в) За свирање женског (оркестра) Дамен-Калеле 20 д.
- II.
- а) За игранку у локал I-ог реда 15 д.
 - б) За игранку у локал. II-ог реда 10 д.
 - в) За игранку у локал. III-ег реда 5 д.
- III.
- а) За панораму на дан 5—10 д.
 - б) За разне преставе и показивање вештина, дневно 10—50 д.
 - в) За менаџерије и музеуме 5—15 д.
 - г) Циркус од преставе 10—20 д.
 - д) За забаве „Тинга-Танга“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера 50 д.
- IV.
- За друге врсте забави које овде нису предвиђене решаваће општински Суд засебно.
- V.
- За воду на савској пумпи.
- а) Буре од 3 акова 0.5 дин
 - б) Буре од 6 акова 0.10 „
 - в) Буре од 9 акова 0.15 „

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМЊИЧАРСТВО:

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0.20 д.
- б) За неуздан шпархерд 0.20 д.
- в) За уздани 0.40 д.
- г) За велики уздани шпархерд у гостионици 0.50 д.
- д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
- ђ) За чишћење простог димњака 0.10 д.
- е) За чишћење чункова до 2 и по метра уједно са пењима 0.10 д.
- ж) за чишћење чункова од 2 и по метра на уједно са више пењима 0.20 д.
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0.75 д.

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

- а) Од кубног метра 10.00 д.
- б) Од акова 0.50 д.

IV. ПСЕТАРИНА:

- а) Марка за пашче за годину дана 3.00 д.
- в) Обнављање изгубљене марке стаје 1 д.

V. ГРОБАРИНА:

- а) Гроб за децу 7 д.
- б) Гроб за одрасле 12 д.
- в) Мала гробница 555.2 п. д.
- г) Велика гробница III реда 998.39 п. д.
- д) Велика гробница II реда 199.32 п. д.
- е) Велика гробница I реда 1684.57 п. д.

VI. МРТВАЧКА КОЛА

- а) Мртвачка кола стара са 2 коња 12.90 д.
- б) Мртвачка кола са анђелима са два коња 24.90 д.
- в) Мртвачка кола нова са 2 коња 36.90 д.
- г) Мртвачка кола нова са 4 коња 72.90 д.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.